

با شاعران

امروز نویسنده‌ای شعر

- ۱- مردم افغانستان مخصوصی او شرح حال خود را نمی‌توانند
- ۲- نام و نشان نمود را - هم بر پشت باکس و هم بروانی نموده - می‌نمود
- ۳- اشعار پس از تایید دورانی شعره در نوبت جذب قدر می‌گردند
- ۴- در سریوت هنرمندان گیرنده از شعره کشیده افغانستان را می‌نمودند

تهران - انتشارات ملی افغانستان - ماهنامه ملطف (بعدن شعر) - آذری سال ۱۹۷۵

خون در رگ تو طمنه به خورشید می‌زند
در حیرتم تو محو گریبان کیستی؟
خانه بدش و در بدمری چون نسیم صبح
ای نازین تو خسته‌ی هجران کیستی؟
بر گوشه‌ی جمال که افکنه‌ی نظر؟
گلبانگ می‌خوشد گلستان کیستی؟
سر می‌نیم به کوی کدامیں سمن بری
آذر تو پرویده‌ی دامان کیستی؟
تهران - محمدعلی بیگدلی آذری

فرهنگ

سرایا ناله، خاموشم، مگر کوههم؟ مگر سنگم؟
چه خوانم؟ زان که بر گرد نفس پیچیده‌ی آنگم
زرنج ناخوشی‌هایی که بر دل دارم از خویشان
کنون ای دوست می‌آید ز نام خویش هم ننگم
دلی دارم که از هر در طریق آشتنی جوید
نمی‌دانم چرا با خویشتن پیوسته در جنگم؟
مهرس ای هم نفس از قصه‌ی یار و دیار من!
که از سر می‌رود هوشم که از رخ می‌پرید رنگم
گهی سودای «کابل»، گاه آنگ «هزی» دارم
گهی در فکر پروانه، گهی بر یاد پوشانگم
به تنگ امده دلم زین زندگانی، ای اجل دستی!
که راه منزل مقصود بس دور است و من لنگم
جنا از کوی جانان نی مرا فریسته نی هنگی
که دل با یاد می‌همن می‌تهد این است فرهنگم
اصل فکرت (شاعر افغان)

فایز

صبح تا شب گیسوان نقره‌فامش را
در آینه‌ی افتتاب
شانه می‌زند و می‌آراید
آبشار!
مثل مادر بزرگ من
که سیاهی سپیدشده‌اش را
در آینه‌ی خاطراتش شانه می‌زد و
«فایز» می‌خواندا
تهران - محمدرضا سهوابی نژاد

گفتم به پای سرو و سپیدار سبزیوش
با قامتی دوتا شده موزون شوم نشد
گفتم شود که در صد لفظ آیگون
معنی طراز گوهر مضمون شوم نشد
گفتم مگر به شور «حسینی» شهید عشق
دریا شکار خیش کارون شوم نشد
تهران - مشقق کاشانی

مقام رضا

گفتم به عشق مشکلم آسان شود نشد
اکسیر درد مایه‌ی درمان شود نشد
گفتم شوم چوبی سرو سامان به کوی دوست
گیرم قرار و کار به سامان شود نشد
گفتم مگر به بوی نسیمی ز مرز غیب
این خار زار رشک گلستان شود نشد
گفتم شود که کلبه‌ی احزان من شبی
چون روز روشن از مه کعنان شود نشد
گفتم شود به یک شرر از شعله‌زار عشق
در سینه، آه شمع فروزان شود نشد
گفتم بود به جلوه‌ی از حسن بی‌مثال
روی دلم چو آینه و خشان شود نشد
گفتم مگر به پرده‌ی اسرار راز من
همزاد درد ماند و پنهان شود نشد
گفتم مگر به لطف ازل تو سون هوی
پوید طریق راست به فرمان شود نشد
ترک مراد خویش بگو «جنبه» دم مزن
می‌خواست بوم مرغ سلیمان شود نشد
تهران - دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی

در انديشه‌ي برونو برشت
کومه‌ی خردی، در دل بيشه
بيشه درون سبز جزيه
سبز جزيه در دل دريا
دوسي از يام کومه برشه آن جا
روزی اگر زين ميانه دود نباشد
وای به کومه،
وای به بيشه
وای به دریا!
تهران - دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی

دگرگون شوم، نشد

گفتم به ياد دوست دگرگون شوم نشد
از دام عمر نزده، بیرون شوم نشد
گفتم به چاره‌جوي گل زخم کوهکن
«شیرین» سوار باره‌ی «گلگون» شوم نشد
گفتم به بوی محمل لیلی رها چو باد
در سایه سار بید تو مجھون شوم نشد
گفتم درین هزاره‌ی نيرنگ و رنگ‌ها
فارغ ز چند و بی خبر از چون شوم نشد
گفتم که با ترنم باز از نوای رود
در جوی مولیان تو جيحوون شوم نشد
گفتم ز چن زلف سیاه تو مشک بيز
در ناف آهوان ختن خون شوم نشد
گفتم چو ذره، رقص کنان تا به قصر نور
از اين حصار شبزده بیرون شوم نشد
گفتم به چشم عابر شبکرد در کوير
در آسمان، ستاره‌ی هامون شوم نشد

هر لحظه‌ی عمر

می‌آمد و خنده‌ی می‌کرد از راه دوری بهاران
می‌گشت و می‌دید و می‌خوند خلیست جای هزاران
باری زمین جان گرفته است از عطر ناب بهاری
کلیپسل ترن شوxygen را شسته است در چشم‌بلان
دست سپید سحر را بر گردند نسترن بین
بر شلختی لخت گیلاس پیچیده گیسوی بهاران
در گرد و خاکی نهان شد گردی که دی فته‌ی می‌کرد
و امروز آینه‌گون استه بس کوچه‌های بهاران
شادی چکد قطمه قطمه از چشم سرخ شکوفه
اوای گرم پرنده می‌آید از کشتاران
باید به آتش سپارم پیراهن نامیدی
کز کهکشان‌ها گذشتند مستانه امیدواران
هر لحظه‌ی عمرت ای دوسته بهترز صد نوبهار است
با نیشه‌ی شادمانی بشکن غم روزگاران
کرج - فتح الله شکیبایی

نماد روشنی

ای معلم، جاودانه شعر ناب
ای نماد روشنی؛ آیینه، آبا
با پرسنستاری گرم دست تو
می‌دود سرخی به رگ‌های شراب
جون تویی جاوده نه کسرا به خواب
تا گنم او را نثار روی تو
کاشکی یک دسته گل بود آفتاب!
زهره در رقص است تا با نای رود
تا ترانه هست و تا شعر و شراب
سپزیاشی و به سرسیزی ما
زندگی بخشی به سبک آفتان
دورود - جواد تراب پور

پرنده

جنگل تاریک کاج
پرنده با رسالت روشنانی
بی‌پروا بال و پر می‌زند
و گل سرخ
پژمرده و آندوهگین.
پرنده با آخرين نيوغش، نعمه‌ی سعادت
گل به رقص درمی‌آید
دور می‌شود
ناپديد می‌شود
زمین نالهنجي سر می‌دهد

مرغزارها، آسمان آبی، گل‌برگ‌ها

آرام گرفته‌اند
اما فرصت شکوفایی نیست
شکوفایی پاک
افسوس!

افسوس که از پرنده کسی یاد نمی‌کند
او در آخرین صفحه‌ی پرواز نقش می‌بنند.
زنجان - حمزه‌علی مومنی

استاده و مقدس

دیگر مگر که در سفر خواب بینمت
چون ماه یا در آینه‌ی آب بینمت
روزی رسد که در دل پاییز یاس‌ها
ناباورانه چون گل شاداب بینمت
یا شود به گونه‌ی ماهی آبها
ناگه به کام خسته‌ی قلاب بینمت
ای مرهم جراحت بیناد انتظار
ترسم که بعد مردن سه راب بینمت
استاده و مقدس و آرام و باوار
همواره من به صورت محراب بینمت
هرگز میاد در یم طوفان روزگار
روزی اسیر پنجه‌ی گرداب بینمت
بروجرد - دکتر حجت‌الله نمیری

قفس دل مرا زده

تو را به عشق جای نان کمی ترانه‌ام بده
از این زمانه خسته‌ام کمی بهانه‌ام بده
از این همیشه پیلگی دلم گرفته لطف کن
یکی دو بال از غزل برای شانه‌ام بده
در این کویر زندگی مسافر، غریبه‌ام
بیا به سمت عاشق، یکی شانه‌ام بده
بهار زندگانی ام شبیه قطب بخزده
بیا و زیر بال خود تو آشیانه‌ام بده
قفس دل مرا زده خدای مهریان من
بر پریدن از قفس به جای دانه‌ام بده
شوستر - هوشنگ بهداروند

توفندا

گر شوکران در کام داری، پایی در بند
جامی بزن، آنکه ز جانداروی ترفند
تا کور گردد! چشم عفریت زمانه...
بر چهره‌ات، تصویر کن جادوی لبخند
تهران - محمد وفیع

غزاله‌ی غزل

دل برای خودم تنگ می‌شود گاهی
سمند فکرت من لنگ می‌شود گاهی
چه رفته است بر این مأمن اهورایی
نگاه پیر و جوان سنگ می‌شود گاهی
پسر به روی پدر تیغ می‌کشد چندی
پدر مدیحه گر جنگ می‌شود گاهی
چنان ز آتش بیداد و ظلم می‌سوزیم
که ساز عشق بدآهنگ می‌شود گاهی
ز شوخ طبیعی این هفته رنگ میناییست
که لنگه صاحب اورنگ می‌شود گاهی
به یمن حادثه‌یی، پیر تشنه‌ی نامی
اسیر دایره‌ی تنگ می‌شود گاهی
به تومنی مرو از ره که کرم ابریشم
درون خویشتن آونگ می‌شود گاهی
عجب ز هم چو منی، کز مجال تنگی بخت
شیار چهره پُر آزنگ می‌شود گاهی
هوای خیره چه داری که دل ز بی‌رنگی
شکار پنجه‌ی نیرنگ می‌شود گاهی
به نوشخند عروس زمانه دل مسیار
گرت زمانه فراچنگ می‌شود گاهی
من از تهاجم اندیشه سوز می‌ترسم
که دل بردیه ز فرهنگ می‌شود گاهی
ز دیده خون چگر می‌چکد که در غزل
چنین غزاله‌ی خون‌رنگ می‌شود گاهی
ز ناشکیبی مه این دو گام عمر «سروش»
برون ز قاعده فرسنگ می‌شود گاهی
تهران - سروش گیلانی

ستاره‌ی دنباله‌دار

چون لاله در فراق تو دل داغدار شد
و ز اشک دیده دامن ما لاله‌زار شد
از بس که ریخت خون دل از دیده در کنار
رازم به پیش خلق جهان آشکار شد
تا دل به تار موى تو بستم به شوق وصل
روزوم ز هجر روی تو چون شام تار شد
ما را چه سود بی تو ز ایام روزگار
گو بخت ساز گشت و قضا سازگار شد
ای مایه‌ی امید من، ای نوبهار حسن
در کارزار عشق توان کار، زار شد
با ما قرار بستی و بُردی. قرار ما
بازا که باز دل ز غمتم بی قرار شد
آخر شکست بال و پرش سنگ روزگار

لطفاً شعر مرا نخوانیدا

هر روز شاعرتر می‌شوم
و چشم‌انم دنبال کسی است
که قندش از تمام سروهای خیابان بلندتر است
و وقتی مرا صدا می‌زند
صدایش در تمام صداها می‌بیچد
چه گونه از او شعر بگویم؟
او خود شعر است
لطفاً شعر مرا نخوانیدا
لطفاً بروید و او را بینید.
قم - دل آرام شهر آشوب

عاشقانه

تا که عشقت را جو بذری در وجودم کاشتم
عالی نامهربانی حاصلش برداشتم
پوستم بر استخوان چسبیده زین چور و چفا
من تو را چون مرهمی بر زخم خود پنهانشتم
خو به تنهایی گرفتم بس که هجران دیده‌ام
از همان روزی که مهرت در دلم بگذاشت
محتمل گشتم هزاران زخم و درد و غصه را
تا که آنی بی‌نبودت ذهن خود انگاشتم
زندگی با این دلم ناسازگاری می‌کند
کاش در این زندگانی همدمی می‌داشتم
زار و بیمارم دگر صبری ندارم، خسته‌ام
بس که این دل را چو ابشاری به غم ابلاشت
خوزستان - وقیه شعبانیان

درخت

به جلوه آمده و رنگ و رو گرفته درخت
صفا و خرمی و عطر و بو گرفته درخت
به اعتبار لیاقت ز پیک سبز بهار
ز شور عشق به دل آرزو گرفته درخت
شکفته چهراش از شاخه و شکوفه و برگ
شروع سال به فال نکو گرفته درخت
ز مهربانی باران پُر لطافت ابر
به قصد پاکی تن شست و شو گرفته درخت
به اشتیاق نیایش به درگاه معبد
سحر ز قطراه شبنم وضو گرفته درخت
نموده رو بهسوی عرش کیریا و ز دل
به خادمان حرم گفت و گو گرفته درخت
به شوق عرض ارادت به بارگاه عظیم
هزار دست دعا سوی او گرفته درخت
به گوش می‌رسد آواز جاودانه‌ی عشق
چه خالصانه ز دل ذکر هو گرفته درخت
در آرزوی رسیلن به استان کمال

ستاره‌ی سحری روشن از صفائیم کن
خیال را چه به فرزانه می‌دهی باز آی
نیازمند توام بوسه‌یی عطایم کنم
قائم شهر - مهدی فرزانه

برای مهدی موعود (عج)

چون از رخ زیای تو مه پرده برافتد
بر دامن دل باختگان شر افتاد
خورشید رخت تا که بگردید نمایان
هر اختر هر ماه دگر از نظر افتاد
چون تیغ کشیدی و عدالت طلبیدی
نفع همه مکار صفت در خطر افتاد
بر مستند شاهی و قضایت چو نشینی
رسم بد دنیاطلبی جمله بر افتاد
چون شمع هدایت به کف خویش گرفتی
بنیاد ز هرگونه بزه از ثمر افتاد
ای مهدی موعود تو از پرده برون شو
تا ظلم و ستم از سر این خاک ورافتد
بوشهر - خلیل الله ایلخانی

دایره‌ی رنگ‌ها، چشم قبح نوش تو
رشک بهشت و پری، چهره‌ی گلپوش تو
زاویه‌ی از غزل، گوشی ابروی تو
لطفِ دم واپسین در دم مدهوش تو
حبيب ذاکری - میناب

عشق مه‌آلد

تا منتظر لحظه‌ی موعود شدم
کبریت زدن، سوختم، دود شدم
طوفان شد و خاکستر من را هم برد
قربانی این عشق مه‌آلد شدم

عشق دروغین

بر صورت خود دوباره روبند زدی
از پشت نقاب بسته لبخند زدی
تو لایق زندگی نبودی هرگز
ای عشق دروغین به خدا، گند زدی

یک مشت دروغ

از عشق فقط جنازه مانده است به‌جا
یک نام ابو‌پاشه مانده است به‌جا
از او که نوشته بود برمی‌گردد
یک مشت دروغ تازه مانده است به‌جا
رزن - حجت یحیوی

هر کو چو من به عشق تو ای گل دچار شد
مجنحت نصیب ما شد و دلدار یار غیر
رنجی کشید بلبل و گل یار خار شد
شادی نبود قسمت و گر بود ساعتی
آمد غم و ستاره‌ی دنباله‌دار شد
ما دفع غم به خوردن می‌هم نمی‌کنیم
هو کو چنین نمود، ز غم برکنار شد
استاد عصر گشت هر آن کو به کار خویش
تسلیم محض گفته‌ی آموزگار شد
«صدقیق» بس که نام تو اورد بزبان
در شهر شعر و ملک سخن نامدار شد
مشهد - غلام رضا صدقیق

بر باد رفته

به کدام نور فریاد کنم، سایه‌یی نیست
به کدام آتش صدا کنم که هیمه‌یی نیست
به کدام عشق سودا کنم که ستاره‌یی نیست
مهربانیت را غریبم به پشت انداخت
مهرت را غمم به‌دار کشید
محبت را دوری ام تکه‌تکه ساخت
نامت را شکم شست و شو داد
رنگت را نگاهم خطاطی کرد
و بوبیت را نفسم از یاد برد
تا این که نماند ذره‌یی از وجودت
جز، عشق نهفته در کنج قلبت
ارومیه - آیت نعمتی «آمید»

امید من

بیا ز حسرت و اندوه غم رهایم کن
برون پنجره‌ات مانده‌ام صدایم کن
مگر رسم شراب سبوی مهرفروز
به عطر چاک گربیانت آشاییم کن
در اوج عشق مرا با غزل بپیوند
سخن ز مهر بگو صحبت از وفایم کن
مرا رها نکنی در گذرگه شب‌ها
امید من دمی اندیشه از خلایم کن
شی برأی ز مهر آن لیان نوشین را
چو می‌ست و می‌زده مهمن بوسه‌هایم کن
جوانیم دم از باغ سبز آگوشت
در آن طراوت ای نازینین رهایم کن
تو نفمه‌ی گل آواز ارزوهایی
ترانه‌پرور من با خود هم‌نوایم کن
هماره با غزلم در سرای جان بنشان

تمام عمر ره جست و جو گرفته درخت
بی رضایت خالق به خدمت مخلوق
به ضرب دست تبردار خو گرفته درخت
کشیده سر بهسوی آسمان ز مستی عشق
شاراب معرفت از آن سبو گرفته درخت
به حق که از همه عشاق عالم هستی
ز پاکیازی عشق آبرو گرفته درخت
اگرچه سر ز عبادت به عرش می‌ساید
مقام و رتبه‌ی خود را فرو گرفته درخت
به هوش باش کریمی به رهنمایی خلق
بین چه آینه‌یی رویه‌رو گرفته درخت
تهران - مرتضی کریمی سنجانی

پشت در

می‌روم امشب به سروقت سحر، لیلای من
گشته‌ام آشفته‌ی آشفته‌تر، لیلای من
می‌روم تا گم شوم در ناکجای هر کجا
می‌روم تا بی‌کران‌ها دریهد، لیلای من
می‌روم تا آخرین خط غروب و خاطره
سوق رفتن کرده‌ام دیوانه‌تر، لیلای من
بسته‌ام بار سفر از این حوالی می‌روم
رو بهسوی کوچه‌های بی‌گذر، لیلای من
هیچ حس رویشی در من نبوده، گشته‌ام
هم چو گل‌های خزان پژمرده‌تر، لیلای من
حس خوبی نیست با هم‌بودن و تنها شدن
باز تو در خانه و من پشت در لیلای من
خوزستان - بهروز نوئی

داود؟ ندارد!

پیش جلان، جان، بهای سیم و زر دارد؟ ندارد
از دل پُر حسرتِ دلبر خبر دارد؟ ندارد
روز و شب در فکر اویه، تا سحر از جان بمیرم
آن صنم، هیچ آگهی زین چشم تر دارد؟ ندارد
گرچه کوشش‌ها کنم تا بی‌ساید زمانی
سوی من آن نازنین باری نظر دارد؟ ندارد
بر سر راهش نشینم تا گل رویش بینم
لیک آن نامهربان بر من گذر دارد؟ ندارد
بی دل مسکین رسوا را به کفسیم و زری کو؟
خود بها در پیش او این جان و سر دارد؟ ندارد
بی گناهی، از چه می‌داند مرا از استانش؟
همچو من چشم انتظاری را به در دارد؟ ندارد
مادر گیتی نبیند همچو من عاشق به دوران
هیچ فرزندی چنین شید، پدر، دارد؟ ندارد
ای اکه گفتی خود به نوروزی منم یار تواز جان
اشک و آهن در دل سنگت افر دارد؟ ندارد
تهران - حسین حاجی نوروز

دیوار بی دریچه

تکرار شو و گرنه زمان تا نمی‌خورد
از وهم سایه‌ها که کسی جا نمی‌خورد
خط شکسته‌ایم که تکثیر می‌شود
در شیشه وین به درد تماسا نمی‌خورد
دیوار بی دریچه که در خواب خشت خود
دیلم چو برق نیشه که بر ما نمی‌خورد
از پا فتاده‌ایم چو هنجرار فکر ما
در ذهنمان به قالب فردا نمی‌خورد
دور زمان بدین دی چون نمی‌رود

برادر

بر ساحت مقدس استاد ارجمند و عالیقدر شاعر کارانیه جانب آقای پوفور حسن این شرفی کرد.

۱) داشت که نمی‌من بام
که اشت بل دیار گوکن بام
چه کی است پنهان‌توان بارب
که نشت خون دنیاد وین من بام
بی‌شافت هنر نیست و دشنه نیست
نیمی دل من دویکه دلمن بام
اگر من دلکنم مردان طوفان کند
بکه مردم پشم تو راهن بام
که بسته‌ده رنگ برداش
کشیده‌ای بی‌بلت باز کشت
بی‌کی دن کوشش
ستاره سرمه‌شب بکن بام
کان گرفت بکت در کین دو بیوت
بقد خون دل ما دو غوششتن بام
بکش کس نزدیکی زدن شسته‌من
مدیث شاد و راضی بکن بکن بام
کنار من نزدیکی برق افده هست
که بده اسب سلطان و اورن بام
قایی هاست عمر بی‌گذگنه هست
سیله‌چا به پر کده‌چان ون بام
زول بکت بکه نزدیکی نیست
کی است من بی‌راهن و کن بام

محمد علی سکل آذری

بی‌کی دل کیم دل که نیست
غیره نه دید بدب ده بینی داش